

Чернігівська державна обласна універсальна наукова
бібліотека ім. В.Г. Короленка
Чернігівський державний педагогічний університет
ім. Т.Г.Шевченка
Чернігівська обласна організація
Всеукраїнської спілки краєзнавців

Серія “Історики та
краєзнавці Чернігівщини”
Вип.5

**ВОЛОДИМИР
ВОЛОДИМИРОВИЧ
ТКАЧЕНКО**
(Біобібліографічний показчик)

Чернігів – 2004

ББК 91.9:63

Т 48

Володимир Володимирович Ткаченко: (Біобібліогр. покажч.) /Скл. І.Я.Каганова, Л.В.Студьонова; Відп. за вип. П.В.Грищенко.- Чернігів, 2004.- 20 с.- (“Історики та краєзнавці Чернігівщини”; Вип.5).

Редакційна колегія серії

“Історики та краєзнавці Чернігівщини”

О.Б.Коваленко (голова), П.В.Грищенко (заступник голови),

І.Я.Каганова (відповідальний секретар),

С.Л.Лаєвський,

Д.М.Ніконенко, Л.В.Студьонова.

Скл.: І.Я.Каганова, Л.В.Студьонова

Відп. за вип: П.В.Грищенко

Комп’ютерний набір: Л.В.Студьонова, О.В. Малій

Ризограф Чернігівської ОУНБ ім. В.Г. Короленка

Тираж 150

ПЕРЕДМОВА

Володимир Володимирович Ткаченко народився 13 березня 1964 р. у Чернігові. Батько працював інженером-будівельником, мати вчителювала. Закінчив Чернігівську середню школу №2. Корінний житель Лісковиці – одного з найстаріших і найкрасивіших куточків міста.

У 1981 р. Володимир Ткаченко став студентом історичного факультету Чернігівського державного педагогічного інституту ім. Т.Г. Шевченка. Ще в студентські роки він зацікавився історико-краєзнавчими дослідженнями: брав участь у багатьох археологічних експедиціях, очолював скіфо-античну секцію археологічного гуртка, що діяв під керівництвом відомої дослідниці й талановитого педагога, доктора історичних наук Е.В. Яковенко, був головою Студентського наукового товариства інституту. Його доповідь “Кімерійці на Чернігівщині” була відзначена Почесною грамотою на Всесоюзний науковий студентський конференції, яка відбулася навесні 1982 р. у Москві.

Після закінчення інституту В.Ткаченко їде вчителювати до с. Кобижчі Бобровицького району, де викладає низку шкільних предметів та веде кілька гуртків і спортивних секцій у тамтешній середній школі. Довелося пригадати юнацькі навички, оскільки ще навчаючись у школі та вузі, він здобув перші розряди з п'яти різних видів спорту. Не змінив він і наукових уподобань. Разом зі школярами, які праґнули дізнатись якомога більше про рідний край, історію свого села, В. Ткаченко здійснив чимало археологічних розвідок, зібрав численні спогади старожилів, зокрема, про політичні репресії сталінських часів та голод 1932-33 рр., очолив шкільний історико-краєзнавчий музей, експозиція якого була збагачена новими матеріалами та належним чином впорядкована. Наслідком цієї роботи стало написання історії Кобижчі та відзначення за погодженням з Інститутом археології АН України 800-річного ювілею села.

У цей час з'являються і перші друковані праці молодого дослідника, присвячені курганам доби бронзи на Чернігівщині

(в тому числі й неподалік від Кобижчі), таємницям Змійового валу, досліженого гуртківцями під керівництвом В. Ткаченка та топоніміці багатьох сіл Бобровицького району. Наприкінці 80-х рр. В. Ткаченко почав наполегливо досліджувати “білі плями” в новітній історії Чернігівщини та став співголовою Чернігівської обласної філії Всесоюзного історико-просвітницького товариства “Меморіал”. Завдяки плідній роботі цього осередку були реабілітовані тисячі безвинно репресованих земляків та повернуті із забуття наукові праці багатьох чернігівських краєзнавців. Коли у 1989 р. В. Ткаченко повернувся до Чернігова, в обласній газеті “Комсомольський гарп” з’явився лист його учнів, де були такі рядки: “...Але наше “райське життя” закінчилось. Володимир Володимирович, кажуть, тепер викладатиме в Чернігові. Нам сумно і боляче. Адже й сільським школам потрібні гарні вчителі, хіба ні? Ми б дуже хотіли, щоб Володимир Володимирович повернувся у Кобижчу. Яке б це було свято!” І хоча В. Ткаченко не повернувся працювати до Кобижчанської школи, своїм педагогічним досвідом він поділився у кількох науково-методичних працях, надрукованих невдовзі у різних збірниках, а 9 його колишніх учнів згодом закінчили Чернігівський педагогічний інститут ім. Т.Г. Шевченка, здобувши спеціальність вчителя історії.

З 1989 року Володимир Ткаченко працює в Чернігівському державному педагогічному інституті (нині – університет) ім. Т.Г. Шевченка на посадах асистента, старшого викладача, доцента кафедри всесвітньої історії. Користується заслуженим авторитетом серед колег та студентів. У 2000 р. за успіхи в науково-педагогічній роботі Володимира Ткаченка було нагороджено знаком “Відмінник освіти України”.

Разом зі своїм науковим керівником, добре знаним дослідником історичної минувшини нашого краю, кандидатом історичних наук, доцентом О.Б. Коваленком молодий дослідник повернув із забуття імена репресованих істориків і краєзнавців Чернігівщини Ю.С. Виноградського, М.М. Бережкова, П.І. Смолічева, Б.М. Шевеліва, П.К. Федоренка та ін. Низка написаних ними статей увійшла до книги “Репресоване краєзнавство (20-30-ті роки)”, яка побачила світ 1991 р. Чи не першим у нашій області В. Ткаченко здобув дозвіл працювати з матеріалами архівів спецслужб. Певні підсумки своєї праці він

підвів у написаній під керівництвом О.Б. Коваленка кандидатській дисертації “Розвиток історичного краєзнавства на Чернігівщині у 20-30-х рр. ХХ ст.”, що була успішно захищена в Інституті історії України НАН України у 1995 р.

Чільне місце у науковому доробку В.В. Ткаченка посідають студії з історії голодомору 1932-33 рр. на Чернігівщині. Він першим визначив та оприлюднив на сторінках часопису “Філософська і соціологічна думка” (1991) кількість жертв геноциду у нашій області. Разом з відомим українським істориком та політичним діячем Д.В. Табачником В.Ткаченко ретельно дослідив репресії проти священиків Чернігівської єпархії в 30-ті рр. Розповідь про ці події була оприлюднена на сторінках газети “Сільські вісті” того ж таки 1991 р.

У цей же період увагу дослідника привернула історія Воздвиженського трудового братства – унікального закладу комунітарного типу, створеного власником великого маєтку у Глухівському повіті Чернігівської губернії Миколою Неплюєвим, який власним коштом організував школу для селян, де вони навчалися грамоті, гідній поведінці та культурі землеробства. Ця проблема стала згодом центральною у студіях В.Ткаченка, який вважається одним з провідних дослідників історії комунітарного руху в Україні.

У 2001р. він став упорядником та автором передмови до цікавого видання – автобіографічної повісті П.К. Федоренка “Серебряные нити”, що побачила світ більше ніж через 40 років після її написання відомим істориком-краєзнавцем.

В. Ткаченко систематично виступає з доповідями на міжнародних, всеукраїнських та обласних наукових конференціях Його статті друкуються у журналі “Сіверянський літопис”, наукових збірниках, виданих у Києві, Чернігові, Ніжині, Сумах, Полтаві, Ямполі.

Володимир Ткаченко бере активну участь у роботі клубу “Краєзнавець”, створеного на базі Чернігівської ОУНБ ім. В.Г. Короленка, регулярно виступає на його засіданнях.

Він є одним із упорядників бібліографічного покажчика “Павло Костянтинович Федоренко” (Чернігів, 2003), що відкрив серію “Історики і краєзнавці Чернігівщини”.

Зараз дослідник перебуває в докторантурі та працює над докторською дисертацією на тему “Комунітарний рух в Україні у 80-х рр. XIX- 20-х рр. ХХ ст.”

Володимир Ткаченко не лише історик і краєзнавець. 1992 року він став засновником і директором приватного підприємства “Вольт”, що виробляє електронні автомобільні прилади та реалізує продукти харчування за найдоступнішими у місті цінами. У 2002 р. В.В. Ткаченка було обрано депутатом Чернігівської міської ради.

Біобібліографічний покажчик “Володимир Володимирович Ткаченко” продовжує серію “Історики та краєзнавці Чернігівщини” і містить відомості про науковий доробок вченого, який налічує понад 80 праць. У посібнику дотримано хронологічний характер розміщення літературних джерел у прямій послідовності. У межах одного року джерела розміщено за алфавітом назв. Бібліографічні записи проанотовані, якщо в тому була потреба.

Посібник супроводжується допоміжним довідковим апаратом, що складається з іменного та географічного покажчиків. Добір матеріалу завершено у січні 2004 р. Бібліографічний опис здійснено у відповідності до існуючих державних стандартів.

Біобібліографічний покажчик “Володимир Володимирович Ткаченко” розрахованний на викладачів історії, вчителів, студентів, краєзнавців, бібліотечних і музейних працівників.

ПРАЦІ В.В.ТКАЧЕНКА

1988

1. ВІДЗНАЧЕННЯ ювілею //Жовтн. зоря
(Бобровиця).-1988.- 3 верес.

Відзначення 1000-ліття хрещення Русі у селах Бобровиц.
р-ну, зокрема у с. Кобижчі.

2. З ІСТОРІЇ досліджень курганів доби бронзи на
Чернігівщині //Друга Чернігівська обласна наукова
конференція з історичного краєзнавства: Тези доп. –
Чернігів; Ніжин, 1988.- Вип.ІІ.- С.4-6.

3. ПОМІСТЯ князя Ярослава: За матеріалами Черніг.
обл. держ. архіву //Жовтн. зоря.-1988.- 6 жовт.

Історія назви с. Ярославка Бобровиц. р-ну.

4. ЧИ спільні слова “щастя” і “Щаснівка” //Жовтн.
зоря.-1988.- 24 трав.

Історія виникнення назв сіл Щаснівка та Свидовець
Бобровиц. р-ну.

1989

5. ВІН був чесною і мужньою людиною //Жовтн.
зоря.-1989.- 12 жовт.

Я.Є. Шульга (1990 - 1938) – рад. і парт . діяч. Народився в
с. Кобижча Бобровиц. р-ну.

6. РІК 1933-й... //Комс. гарн (Чернігів).-1989.-19 серп.

7. СКІЛЬКІ років Кобижчі? //Жовтн. зоря.-1989.-
8 квіт.

8. ТАЄМНИЦІ Змійового валу //Жовтн. зоря.-1989.-
20 квіт.

Дослідження археолог. пам'ятки на території с. Кобижчі
Бобровиц. р-ну.

1990

9. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ памятников истории и
культуры в нравственно-эстетическом воспитании

учащихся: (Из опыта работы Кобыжчанской сред. шк. №1 Бобровиц. р-на Черниг. обл.) //Нравственно-эстетическое воспитание молодежи средствами искусства: Тез. Всесоюз. науч.-практ. семинара.- Чернигов, 1990.- Ч.1.- С.63-64.

10. ІСТОРІЯ Сосниці у доробку І.З.Онищенка //Минуле Сосниці та її околиць. -Чернігів, 1990.- С. 89.

11. КРАЄЗНАВЧА діяльність Ніжинської науково-дослідної кафедри історії культури й мови у 20-х рр. //Література та культура Полісся. - Ніжин, 1990.- Вип.1.- С.103-104.

12. ПОДІЇ першої російської революції 1905-1907 рр. на Чернігівщині в історико-краєзнавчих дослідженнях 20-х років //Первая российская революция 1905-1907 гг. в свете нового исторического мышления: Тез. докл. и сообщ. респ. науч. конф. 18-20 дек. 1990 г.- Горловка, 1990.- Т.1.- С.53-55.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

13. РЕАБІЛІТОВАНИЙ посмертно //Десн. правда (Чернігів).-1990.-7 лип.

Я.Є. Шульга.

14. СПІВРОБІТНИЦТВО школи і вузу у морально-естетичному вихованні молоді в процесі охорони пам'яток історії та культури //Обласна науково-методична конференція “Співробітництво вузу і школи - найважливіша умова підготовки вчителя”: Тези доп. - Чернігів, 1990.- С. 87-88.

15. Ю.С.ВИНОГРАДСЬКИЙ про археологічні роботи Сосницького історико-краєзнавчого музею (1920-1955) //Минуле Сосниці та її околиць.- Чернігів, 1990.- С.14-15.

Співавт.: Л.В.Ясновська.

1991

16. АБІТУРІЄНТИ звеселяють //Черніг. відом.-1991.- №32 (серп.).-С.8.

17. АРХЕОЛОГ за покликанням: (П.І.Смолічев [1891-?]) //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К.; Хмельницький, 1991.- С.279-283.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

Історик, краєзнавець. Народ. у с.Княжичі Глухів. пов. Черніг. губ.

18. БЕРЕЖКОВ Михайло Миколайович [1850-1935] //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К.; Хмельницький, 1991.- С.334.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

Відомий укр. і рос. історик. Проф. Ніжин. історико-філолог. ін-ту кн. Безбородька.

19. ВИНОГРАДСЬКИЙ Юрій Степанович [1873-1965] //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К.; Хмельницький, 1991.- С.335.

Співавт.: О.Б.Коваленко, Л.В.Ясновська.

Відомий історик, авт. 26 наук. праць з історії Чернігівщини. Народився у Сосниці.

20. ГАНЦОВ Всеволод Михайлович [1892-1979] //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К.; Хмельницький, 1991.- С.337-338.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

Мовознавець-діалектолог.

21. ГАПЕЄВ Степан Антонович [1890-1950] //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К.; Хмельницький, 1991.- С. 336-337.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

Відомий історик, музейний працівник.

22. ДРОЗДОВ Володимир Генадійович [1879-1937] //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К.; Хмельницький, 1991.- С. 338-339.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

Архівіст-краєзнавець.

23. ЄВФИМОВСЬКИЙ Володимир Степанович [1899-?] //Репресоване краєзнавство (20-30-ті роки).- К.; Хмельницький, 1991.- С. 340.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

Історик, архівіст. Народ. в с.Берестовець Борзнян. р-ну.

24. ЄРШОВ Анатолій Григорович [1897-?] //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К; Хмельницький, 1991.- С.341.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

Історик, випускник Ніжин. ІНО.

25. ЖДАНОВИЧ Яків Миколайович [1885-1953] //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К; Хмельницький, 1991.- С. 342.

Співавт.: О.Б.Коваленко, Г.М.Курас.

Історик-архівіст, краєзнавець. Народився в с. Хрінівка Щорського району.

26. ИСТИНА Миколи Неплюєва: (З історії Воздвиженського трудового братства) //Філософ. і соціолог. думка.- 1991.- №10.- С. 147-167.

Співавт.: М.О.Богун.

Вперше висвітлюється просвітницька діяльність дворяніна, рос. дипломата М.Неплюєва, володаря маєтку на хут. Воздвиженському Глухів. пов. Черніг. губ., де він у другій пол. XIX ст. створив трудову шк. для селян.

27. ИСТОРИК і літературознавець: (Б.М.Шевелів [1893-1938]) //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К.; Хмельницький, 1991.- С. 263-266.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

Історик, краєзнавець, літературознавець. Народ., жив і працював у Чернігові.

28. ИСТОРИКО-краєзнавча діяльність музеїв Чернігівщини у 20-х рр. //V Всеукраїнська конференція “Розвиток історичного краєзнавства у контексті національного і культурного відродження України”: Тези доп. та повідом.- Київ; Кам'янець-Подільський, 1991.- С.441-442.

Співавт.: Л.В.Ясновська.

29. ИСТОРИЧНЕ краєзнавство на Чернігівщині у 20-30-х роках //Рідна шк.- 1991.- №12.- С. 51-56.

30. КОМЕНТАР історика //33-й голод: Народна книга-меморіал.-К., 1991.- С.527-532.

Матеріали про голодомор на Чернігівщині.

31. КОСА над Черніговом //Україна.- 1991.- №24.- С. 10-11.
Діяльність Черніг. філії “СВУ”.
32. ЛУГОВСЬКИЙ Борис Львович [1898-?] //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К; Хмельницький, 1991.- С. 344-345.
Співавт.: О.Б.Коваленко.
Історик. Випускник Черніг. ІНО.
33. МАСЛОВ Василь Іванович [1884-1959] //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки). - К.; Хмельницький, 1991.- С. 345-346.
Співавт.: О.Б.Коваленко.
Укр. і рос. літературознавець і педагог. Народ. в Ічні.
34. МЕТОДИКА використання археологічних матеріалів на уроках історії //Проблеми історичного і географічного краєзнавства Чернігівщини.- Чернігів, 1991.- С. 43-46.
35. МОВОЗНАВЕЦЬ... з бомбою???: Трагічна доля видатного укр. вченого [В.М.Ганцова з Чернігова] //Вітчизна.- 1991.- №9.- С.187-189.
36. ПЕРШИЙ на Україні [історико-архівний гурток у Чернігові] //Черніг. відом.-1991.-№31 (серп.).-С.6.
37. ПРОБЛЕМИ історії України в дослідженнях Ніжинської науково-дослідної кафедри історії культури й мови //Історія України: дослідження та інтерпретації: Тези VI респ. сусп.- політ. читань. 22-25 трав. 1991 р. - К., 1991.- С. 104-105.
38. РЕПРЕСОВАНА епархія //Сільські вісті.-1991.- 27 черв., 28 черв.
Співавт.: Д. Табачник.
39. РОЗАНОВ Анатолій Григорович [1883-1959] //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К.; Хмельницький, 1991.- С. 347-348.
Співавт.: О.Б.Коваленко.
Історик, музейний працівник. Жив і працював в Острі.

40. СТАТУТ Чернігівського інституту краєзнавства (1924р.) /Підгот. до друку і передмова О.Б.Коваленка, В.В.Ткаченка //Питання вітчизняної та зарубіжної історії.- Чернігів, 1991.- С.68-72.

41. ТРИ справи і одне життя: (П.К.Федоренко [1880-1962]) //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К.; Хмельницький, 1991.- С.228-233.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

Історик, педагог, краєзнавець.

42. 1933-й: Хроніка голодного геноциду //Філософ. і соціолог. думка. - 1991.- №1.- С.112-123.

На прикладі Черніг. обл.

43. УЧАСТЬ студентства в історико-краєзнавчому русі на Чернігівщині у 20-х рр. //Питання вітчизняної та зарубіжної історії.- Чернігів, 1991.- С.47-48.

44. ХАНЕНКО. О.І. Біля святого Спаса: [Записка про поховання в храмах Чернігова удільних князів і ієрархів церкви] /Вступ, підгот. до друку В. Ткаченка //Черніг. відом.-1991.- №32 (серп.).-С.6.

45. ЩЕРБАКОВ Василь Карпович [1898-1939] //Репресоване краєзнавство: (20-30-ті роки).- К.; Хмельницький, 1991.- С. 353-354.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

Укр. та білорус. історик. Директор Черніг. ІНО.

1992

46. ВНЕСОК середніх навчальних закладів у розвиток історичного краєзнавства у 20-х роках //Тези доповідей міжвузівської науково-практичної конференції. - Чернігів, 1992.- Ч.3. - С.122-124.

47. З ІСТОРІЇ етнографічного вивчення села на Чернігівщині у 20-ті роки //Проблеми вивчення середньовічного села на Поліссі.-Чернігів, 1992.-С.76-77.

48. ОХОРОНА пам'яток церковної старовини на Чернігівщині у 20-ті роки //1000 років Чернігівській єпархії: Тези доп. церковно-істор. конф. - Чернігів, 1992.- С.114-116.

49. “ТИМЧАСОВА комісія для проведення археологічного і архітектурного обстеження історичних

пам'яток Чернігова” //Архітектурні та археологічні старожитності Чернігівщини. - Чернігів, 1992.- С.148-149.
Співавт.: О.Б.Коваленко.

1993

50. ДОЛЯ історика [П.К.Федоренка] //Репресоване “відродження”.- К., 1993.- С.198-211.

Співавт.: О.Б.Коваленко

51. ДОЛЯ і недоля Павла Федоренка //Старий Чернігів.- 1993.- №2 (лип.).- С.3.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

52. ПОЛІТИКА розкуркулювання і голодомор 1932-1933 років на Чернігівщині //За них скажемо: (Голод 1932-1933 років на Чернігівщині).- Чернігів,1993.- С.76-88.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

53. УЧАСТЬ викладачів та студентів Чернігівського інституту народної освіти в історико-краєзнавчому русі 20-х років //Шоста Всеукраїнська наукова конференція з історичного краєзнавства.- Луцьк, 1993.- С.368-369.

1994

54. ТЕРНИСТИЙ шлях Бориса Шевеліва //Старий Чернігів.-1994.-№1 (лют.).

Співавт.: О.Б. Коваленко.

1995

55. ІСТОРИКО-краєзнавча діяльність музеїв Чернігівщини у 20-30-ті рр. //Проблеми історичного і географічного краєзнавства Чернігівщини.- Чернігів,1995.- Вип.ІІ. - С.86-89.

56. РОЗВИТОК історичного краєзнавства на Чернігівщині у 20-30-х рр. ХХ ст.: Автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. істор. наук. - К., 1995.- 23 с.

57. СПІВРОБІТНИЦТВО Чернігівського інституту народної освіти та місцевих архівних установ у історико-краєзнавчих дослідженнях 20-х років //Літ. Чернігів.- 1995.- №7.- С. 92-98.

58.ЧЕРНІГІВСЬКЕ наукове товариство у контексті національного відродження України 20-х років //Сіверян. літопис.- 1995.- №2.- С.54-57.

Співавт.: М.М.Ігнатенко.

1996

59. МУЗЕЇ Чернігівщини в історико-краєзнавчому русі 20-30-х років //Скарбниця української культури: Матеріали ювілейної наук. конф., присвяченої 100-річчю Черніг. істор. музею ім. В.В.Тарновського.- Чернігів, 1996.- С.88-89.

60. НОВОВИЯВЛЕНІ документи з історії музею українських старожитностей ім. В.В. Тарновського /Підгот. до друку і передм. О.Б.Коваленка, В.В.Ткаченка //Скарбниця української культури: Матеріали ювілейної наук. конф., присвяченої 100-річчю Черніг. істор. музею ім. В.В.Тарновського.- Чернігів, 1996.- С.6-13.

61. ПРОБЛЕМИ античної історії у дослідженнях Ніжинської науково-дослідної кафедри історії культури й мови //Людина, суспільство, культура: історія та сучасність: (Матеріали ювілейної наук. конф., присвяченої 80-річчю ЧДПІ ім. Т.Г. Шевченка).- Чернігів, 1996.- С. 99-100.

62. РОЗВИТОК історичного краєзнавства у Чернігівському педінституті ім. Т.Г. Шевченка //Людина, суспільство, культура: історія та сучасність: (Матеріали ювілейної наук. конф., присвяченої 80-річчю ЧДПІ ім. Т.Г. Шевченка).- Чернігів, 1996.- С.10-12.

1997

63. ФЕДОРЕНКО П. Декабристи на Чернігівщині після амністії /Підгот. до друку і передм. О.Б.Коваленка, В.В.Ткаченка //Сіверян. літопис.- 1997.- №5.- С.121-132.

1998

64. ИСТОРИКО-краєзнавча діяльність наукових товариств Чернігівщини у 20-30-х рр. ХХ ст. //Україна і

Росія в панорамі століть: Зб. наук. праць на пошану проф. К.М.Ячменіхіна.- Чернігів, 1998. - С.309-317.

65. ІСТОРІЯ Стародавнього Світу: (Первісне суспільство, Стародавній Схід, Греція та Рим): Навч.-метод. посібн.- Чернігів, 1998.- 118 с.

66. ЭРОС или любовь? - Чернигов, 1998.- 248 с.

Кохання як філософ. та психолог. проблема у традиційній культурі Стародавньої Греції.

1999

67. КРАЄЗНАВЧО-екскурсійна робота на Чернігівщині в 20-ті рр. ХХ ст. //Туристично-краєзнавчі дослідження.- К., 1999.-Вип.2.- С. 638-649.

Співавт.: Т.Демченко, В.Онищенко, Е.Ткаченко.

2000

68. ДИПЛОМАТ, педагог, релігійний пошукач і письменник [М.Неплюєв] //Знаменні і пам'ятні дати по Чернігівській області на 2001 рік: [Рек. покажч.]. - Чернігів, 2000.- С.42-43.

2001

69. ЗГОРТАННЯ комунітарного руху на Сумщині у 20-х рр. ХХ ст. //Матеріали Четвертої Сумської обласної наукової історико-краєзнавчої конференції. - Суми, 2001.- С.58-62.

70. ПРО ВОЗДВИЖЕНСЬКЕ трудове братство та присвячену йому повість П.К. Федоренка “Серебряные нити” //Федоренко П.К. Срібні нитки /Передм., упоряд. та комент. В.Ткаченка. - К., 2001.- С.3-30.

71. ХРИСТИЯНСЬКИЙ гуманізм Миколи Неплюєва: (З нагоди 150-річчя з дня народження) //Сіверян. літопис.- 2001.- №5.- С. 97-108.

2002

72. ГРОМАДСЬКА діяльність П.С.Коробки [1847-1920] //Література та культура Полісся.- Ніжин, 2002.- Вип. 21.- С. 281-283.

Відомий на Чернігівщині земський діяч. Власник маєтку в с. Мрин Носів. р-ну.

73. КОМУНІТАРНІ ідеї в українському суспільному русі 30-х – початку 80-х рр. XIX ст. //Сумська старовина.- 2002.- № X.-С.53-61.

74. РОЛЬ музеїв Чернігівщини в історико-краєзнавчому русі 20-30-х рр. ХХ ст. //Скарбниця української культури. - Чернігів, 2002.- Вип.2.- С.129-139.

75. РОЛЬ провінції у розгортанні комунітарного руху в Лівобережній Україні у 80-х рр. XIX-20-х рр. ХХ ст. //Література та культура Полісся.- Ніжин, 2002.- Вип.17.- С.123-130.

76. ТВОРЧА спадщина вихованця Воздвиженського Трудового Братства П.К.Федоренка //Діяльність і духовна спадщина М.М.Неплюєва в контексті новітньої вітчизняної історії: Матеріали міжнар. наук.- просвіт. конф.- Суми, 2002.- С.41-45.

2003

77. КОМУНІТАРИЗМ другої половини 80-х – початку 90-х рр. XIX ст. //Сіверян. літопис.- 2003.- №4.- С.108-116.

78. КОМУНІТАРНИЙ рух на Полтавщині //Археологічний літопис Лівобережної України. - Полтава, 2003.- Ч.12-13.- С. 142.

79. ПАВЛО Костянтинович Федоренко: (Біобібліогр. покажч.) /Скл. О.Б.Коваленко, Л.В.Студьонова, В.В.Ткаченко; Відп. за вип. П.В.Грищенко.- Чернігів, 2003.- 24с.- (“Історики та краєзнавці Чернігівщини”; Вип.1).

80. ПОЛІТИКА розкуркулювання і голодомор 1932-1933 років на Чернігівщині //За них скажемо: (Голод 1932-1933 років на Чернігівщині).- Чернігів, 2003.- С.72-83.

Співавт.: О.Б.Коваленко.

81. РОЗГРОМ комунітарного руху на Глухівщині у 20-х роках ХХ століття //Збереження історико-культурних надбань Глухівщини: Матеріали Другої наук.-практ. конф.- Глухів, 2003.- С. 73-76.

ЛІТЕРАТУРА ПРО В.В.ТКАЧЕНКА

82. КОРЖИКОВ Ю. В. Ткаченко: “Продовжую справу студентської юності” //Комс. гарт.-1989.-8 квіт.-С.9.

В.Ткаченко – член правління обл. організації т-ва “Меморіал”.

83. “РАЙСЬКЕ” життя, шкода, закінчилося //Комс. гарт. -1989.-21 жовт.

Колективний лист учнів Кобижчанської сш. №1 про учителя історії В.В. Ткаченка.

84. БОЛЮЧІ рани історії : [Чернігівщина досліджує молодий вчений В. Ткаченко] //Чернігів: вісн.-1991.-12 груд.-С.2.

85. ВЕЧОРЕНКО П. Трагічні сторінки історії //Десн. правда.-1991.-30 жовт.

На засіданні клубу “Краєзнавець” було заслухано дослідження історика В.В. Ткаченка про події 20-30-х рр. на Чернігівщині.

86. ТКАЧЕНКО Володимир Володимирович //Бібліографічний покажчик наукових праць викладачів [Чернігівського педагогічного інституту] (1991–1996 рр.).- Чернігів, 1996. – С.59-60.

ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ **Іменний покажчик (персоналії)**

- Бережков М.М. 18
Богун М.О. 26
Вечоренко П. 85
Виноградський Ю.С. 15, 19
Ганцов В.М. 20, 35
Гапеєв С.А. 21
Грищенко П.В. 79
Демченко Т. 67
Дроздов В.Г. 22
Євфимовський В.С. 23
Єршов В.Г. 24
Жданович Я.М. 25
Ігнатенко М.М. 58
Коваленко О.Б. 12, 17-25, 27, 32, 33,
39-41, 45, 49-52, 54, 60, 63, 79, 80
Коржиков Ю. 82
Коробка П.С. 72
Курас Г.М. 25
Луговський Б.Л. 32
Маслов В.І. 33
Неплюєв М.М. 26, 68, 71, 76
Онищенко В. 67
Онищенко І.З. 10
Розанов А.Г. 39
Смолічев П.І. 17
Студьонова Л.В. 79
Табачник Д. 38
Тарновський В.В. 60
Ткаченко Е. 67
Федоренко П.К. 41, 50, 51, 63, 70, 76, 79
Ханенко О.І. 44
Шевелів Б.М. 27, 54
Шульга Я.Є. 5, 13
Щербаков В.К. 45

Ясновська Л.В. 15, 19, 28

Географічний покажчик

- с. Берестовець Борзнян. р-ну 23
- хут. Воздвиженський Глухів. пов. Черніг. губ. 26, 70, 71, 76
- Греція 65, 66
- Глухівщина 81
- Ічня 33
- с. Княжичі Глухів. пов. Черніг. губ. 17
- с. Кобижча Бобровиц. р-ну 1, 5, 7-9, 83
- с. Мрин Носів. р-ну 72
- Ніжин 11, 18, 24, 37, 61
- Новгород-Сіверський 21
- м.Остер Козелец. р-ну 39
- Полтавщина 78
- Рим 65
- с. Свидовець Бобровиц. р-ну 4
- Сосниця 10, 15, 19
- Стародавній Схід 65
- Сумщина 69
- Україна 36, 37, 58, 75
- с. Хрінівка Щорського р-ну 25
- Чернігів 27, 31, 32, 35, 36, 44, 49, 53, 57, 58, 62
- Чернігівська обл. 42
- Чернігівщина 2, 12, 19, 28-30, 34, 43, 47, 48, 52, 55, 57, 59, 64, 67, 72, 74, 80, 84, 85
- с. Щаснівка Бобровиц. р-ну 4
- м. Ямпіль Глухів. пов. Черніг. губ. 41
- с. Ярославка Бобровиц. р-ну 4

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	3
ПРАЦІ В.В.ТКАЧЕНКА.....	7
ЛІТЕРАТУРА ПРО В.В.ТКАЧЕНКА.....	16
ДОПОМОЖНІ ПОКАЖЧИКИ.....	16